

Kluisstraat 86 -
rue de l'Ermitage
B-1050 Brussels

+32 (0)2 644 42 48
info@la-loge.be

In lijn met een bezinning rond productiesystemen die onze leefomgeving bepalen, nodigt La Loge de kunstenaar Michael Beutler uit. Zijn werk is gebaseerd op ervaring en experiment en op het ontwerpen van onafhankelijke procédés.

De tentoonstelling *Haus Beutler* brengt een kritische kijk op standaardisatie en plaatst de mens opnieuw op de schaal van (en binnenin) de productieprocessen die zijn formele, functionele en architectonische omgeving vormen.

De solotentoonstelling *Haus Beutler* werd bedacht door Bielefelder Kunstverein en werd er ook voor het eerst gepresenteerd. Ze liep van 10 mei tot 27 juli 2014. De expo biedt een eerste kijk in de verschillende ontwikkelingsprocessen van Beutlers talrijke projecten en hun respectieve contexten, vanaf 2000.

Naast een architecturaal ontwerp dat speciaal voor La Loge werd ontwikkeld en een aantal nieuwe installaties presenteert de kunstenaar tekeningen, modellen, materiaalstudies, net als foto- en videodocumentatie van eerdere projecten. De solotentoonstelling werkt als een kleine retrospectieve die het mogelijk maakt terug te kijken op een aantal essentiële groepen van werken uit Beutlers artistieke productie.

Michael Beutler houdt van ruimtes en nog het meest van ongewone (expositie)ruimtes zoals bijvoorbeeld de stallen van een oud post-koetshuis (4. Berlin Biennale, 2006) of een oude watertoren (Kunsthalle Lingen, 2011). Met zijn werken reageert hij meestal op de maatschappelijke en architecturale structuren van een concrete tentoonstellingssituatie, die tegelijk wordt gebruikt als productie- én presentatieplek. Architectonische gegevens zoals ruimtelijke structuren, deuren, vensters en zuilen bepalen zijn ontwerpen, maar evengoed gevonden materialen of gezichtslijnen. Om de modules voor zijn installaties te maken, bouwt Beutler eerst zijn eigen instrumenten of 'protomachines', zoals de kunstcriticus Gregory Williams ze ooit noemde – en zoals de kunstenaar ze vandaag nog steeds graag noemt. Beutler gebruikt de machines om industrieel geproduceerde materialen zoals papier, metaal, hout of kunststof te bewerken. Pas in combinatie met deze 'protomachines', maar in het bijzonder ook door manuele vervormingen, komen driedimensionale bouwelementen tot stand. Zo ontstaan buitenmaatse, geweven tapijten en opgezwollen Wursthäuser (Galerie Nagel Draxler Berlijn 2013), roterende panoramaruimtes op het water (Drunken Gate, MOCA Taipei 2013), honingraatachtige structuren uit oud papier (Knock Knock, Le Grand Café - centre d'art contemporain, Saint-Nazaire 2013) of rastervormige kartonnen wandelementen (The Garden, Haus der Kunst 2011). De ontwikkeling, productie en verwerking van de materialen is echter strikt genomen het resultaat van handwerk en procesgeoriënteerde ontwikkeling. Daartoe betreft de kunstenaar herhaaldelijk derden. Zijn instrumenten en machines structureren het proces, definiëren het kader, ze leveren het team een structuur waarbinnen opnieuw geïmproviseerd mag worden met combinaties van materialen en kleuren.

Meestal worden ze in de tentoonstellingspresentatie geïntegreerd als objecten van een artistieke productie die slechts schijnbaar onderbroken is. Beutler beschouwt de toestand van tijdelijke onzekerheid en open ontwikkeling van de werken als een productief onderdeel van zijn kunst.

Hij laat verschillende aspecten binnenstromen in zijn installaties: '[...] het materiaal, de sociale structuur van de ruimte, de afmetingen en het volume ervan, en de achtergrond – of het een beurs is, een Kunst am Bau [kunstintegratie in een publiek bouwwerk] of een gewone white cube-tentoonstelling – dat alles speelt mee in het werk. Ik zie dat als een mogelijkheid om mijn manier van werken uit te breiden. De werken gebeuren vaak automatisch, ik moet dan helemaal niet veel doen want veel vloeit reeds voort uit de externe condities. Dan draag ikzelf nog slechts een soort van halve verantwoordelijkheid, dat bevalt me. Wat de plek betreft, vind ik een bepaalde authenticiteit belangrijk, als een moment van iets dat ervaren kan worden. Ik geloof dat je aan een werk kunt zien dat het echt op een bepaalde plaats gebouwd werd, met de handen, en zo dat het past [...].'¹

Zijn werken worden meestal slechts tijdelijk geïnstalleerd en niet zoals bronzen beelden voor de eeuwigheid gemaakt. Ze beweren in elk geval niet dat ze duurzaam zijn. Om opnieuw en op dezelfde wijze op een andere plaats opgebouwd te worden, is het materiaal te fragiel of de vorm van de ontstane modules en structuren is te specifiek aan de locatie gebonden. Beutler vertrekt van het materiaal, hij beleeft plezier aan experimenteren en transformeert het, en hij schrijft die transformatie als een artistieke handeling in zijn werk in. Deze aanpak deelt hij met kunstenaars van zijn generatie die, hoewel ze geïnteresseerd zijn in welbepaalde ambachtelijke werkwijzen, nochtans eerder inspiratie zoeken in architectonisch-constructieve verbanden dan in de klassieke beeldhouwkunst. Voor Portikus Castle (Portikus, 2007) gebruikte Beutler de volledige hoogte van de Frankfurtse tentoonstellingsruimte. De sculptuur, gemaakt van gekleurd kalkpapier dat over metalen roosters hing, vulde de ruimte volledig. Beutler liet slechts een zeer smalle doorgang toe en ontnam de kijker elke afstand tot het werk. Zoals de meeste van Beutlers ruimtelijke ingrepen kwam Portikus Castle tot stand als een autonome architectonische eenheid, een experimenteer- en denkruimte binnen de bestaande architectuur. Zoals ook hier in La Loge, domineert een installatie in de regel de ruimte, niet zelden strekt ze zich over meerdere ruimtes uit of vult ze zelfs de hele tentoonstelling. Veel van Beutlers installaties worden dan ook na het einde van de tentoonstelling afgebouwd en opgeslagen. Slechts een paar werken – meestal buitenprojecten – blijven op dezelfde locatie staan.

Het bijzondere aan de tentoonstelling in La Loge (en voordien in Bielefelder Kunstverein) is dat ze met artistieke middelen zowel een retrospectieve als een kijk in het actuele werk mogelijk maakt. Reeds afgesloten projecten en hun ruimtelijke contexten kunnen door middel van individuele elementen als 'pars pro toto' beleefd worden.

¹ Uit een interview gepubliceerd in: Elke Buhr, Michael Beutler: Kunst/Art, Lufthansa Aviation Center, 2007, p.12-29.

Daarbij vervagen de grenzen tussen architectonische ruimte, display, materiaal, kunstwerk, schets en document. Zoals bij Beutlers artistieke werk worden ze met elkaar vervlochten of verweven. Er zijn modellen te zien die ertoe dienden om tijdens het ontwikkelingsproces de ruimte te meten en het materiaal te berekenen. Er worden kleine prototypes en verbindingsprobeerders getoond die de kunstenaar gebruikte toen hij zijn architectuurstructuren en constructies voor het eerst uittestte. Daarbovenop worden fragmenten en reproducties van bestaande installaties geïntegreerd in de tentoonstellingsarchitectuur – zegge als plaatsvervangers voor vroegere werken.

Het resultaat is een begaanbare 'all-over-installatie', in de beste zin van het woord, een transformatie en inrichting van de tentoonstellingsruimte met eigen werken.

(...)

Het mag duidelijk zijn dat het ontwikkelingsproces zelf belangrijk is voor Beutler. Hij neemt de meeste beslissingen dan ook tijdens de productie en opbouw van de tentoonstelling.

De opbouw zelf blijft een experiment dat van tevoren is voorbereid, waarbij de werking van de ruimte gelinkt wordt aan de vereisten van de materialen. Dankzij deze aanpak behouden zijn interventies hun autonoom, artistiek gebaar.

Ondanks de seriële productie ontstaat er een indruk van verscheidenheid en variatie. Het individuele karakter, de zichtbare constructie en de manuele afwerking van het materiaal maken het ritme en het ontstaan van zijn installaties inzichtelijk, zowel temporeel als formeel.

Die installaties, soms al eerder in grote tentoonstellingsruimtes getoond, verplaatsen zich nu naar de kleinere zalen van La Loge. Sommige ruimtes hebben het karakter van ateliers, andere dienen enkel om te presenteren en tonen werken in een aangepaste vorm. Die laatste worden niet in chronologische volgorde getoond maar volgen hun eigen werklogica, esthetiek, materialiteit, vormgeving en handelwijze. Het is interessant dat Beutler ook niet stopt bij het hergebruiken van voltooide werken. Zo wordt het medium tentoonstelling de onderbouw van, en de reflectie op zijn eigen artistieke arbeid, die zich bewust verzet tegen elke tijdelijke categorisatie en musealisering.

Het resultaat doet soms denken aan Schwitters Merzbau of aan de 'bricolage'-tentoonstellingen van John Bock, waarbij Schwitters en Bock hun werk respectievelijk in een Gesamtkomplex of als Gesamtkunstwerk presenteren. Haus Beutler is bijgevolg niet slechts een poging om Michael Beutlers manier van werken en het ontstaan van de projecten in hun afzonderlijke fasen opnieuw onder de loep te nemen. Het gaat hier veeleer om een algemeen onderzoek naar het tentoonstellen van hedendaagse sculptuur, naar de mogelijkheden van artistieke documentering en het bemiddelen van efemere projecten. De Loge wordt *Haus Beutler* en daarmee, een tijdlang, een eigenzinnig en fascinerend kunstenaarshuis.

tekst door **Thomas Thiel**, directeur Bielefelder Kunstverein

Vertaling uit het Duits van de tentoonstellingsbrochure die verscheen ter gelegenheid van *Haus Beutler* door Michael Beutler in Bielefelder Kunstverein (10 mei – 27 juli 2014). De originele tekst werd ingekort en lichtjes aangepast voor de tentoonstelling bij La Loge.

Haus Beutler werd mogelijk gemaakt dankzij een fantastische droomteam, bestaand uit Martin Belou, Agathe Boulanger, Tim Davies, Jérémy Lacombe en Michael Beutler.

Met dank aan Antoine Begon, Patrick Demuylder, Ludo Engels, Etablissements d'en Face, Isabelle Grynberg, Komplot, NFA - Nicolas Firket Architects, Régis J. Monrozier, Steven Tallon, Boy Vereecken en Wiels voor hun hulp en steun.

Tot slot, willen we Bielefelder Kunstverein hartelijk bedanken, in het bijzonder, Thomas Thiel en Juliane Schickedanz voor deze geweldige samenwerking.

De opening van de tentoonstelling werd ondersteund door Vedett.

Over de kunstenaar

Michael Beutler (°1976, Oldenburg - woont en werkt in Berlijn). lives and works in Berlin. Beutler studeerde aan de Staatliche Hochschule für Bildende Künste – Städelschule (Frankfurt am Main) en aan the Glasgow School of Art.

Solotentoonstellingen van de kunstenaar werden o.a. in de volgende instellingen georganiseerd: Museum für Gegenwartskunst Basel (CH) (2014), Centre d'Art Contemporain Saint-Nazaire (2013), Karlsruhe ZKM | Centre for Art and Media (2012), Kunsthalle Lingen (2011). Recent nam Beutler ook deel in groepstentoonstellingen in volgende musea en kunstcentra: Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris (FR), Museum of Contemporary Art Taipei (RC), Lucerne Museum of Art (CH) (2012), Singapore Biennale (2011). In 2015 zal Beutler een nieuw grootschalig project ontwikkelen voor Hamburger Bahnhof, Museum für Gegenwart in Berlijn.

Openingstijden

donderdag - vrijdag - zaterdag

12:00 tot 19:00

gratis toegang

Gelieve ons website te bezoeken voor meer informatie over ons programma en evenementen.

La Loge

Kluisstraat 86

1050 Brussel

+32(0)2 644 42 48

info@la-loge.be

www.la-loge.be

La Loge is een privé-initiatief en vereniging zonder winstoogmerk.